

Czíslo 30.
24. julijsa.

Pětnik 20.
1910.

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař merny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođni ty.

Z njebjes mana,
Njeh ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa żo kóždu żobotu w Ssmolerjez knihiczhchěrni w Budyschinje a je tam sa schtwórtlétne pshedplatu 40 np. dostacż.

9. njedžela po ſvjatej Trojizy.

1. Kor. 10, 12. 13.

Wo spytowanjach tutón teſt rěčzi a nam počasuje, ſak mamý na nje ſedžbowacż, ſo njebýchmy pſches nje ſi padej pſchischli: Nježměny je ſa neschto pſchežnadne džerzecż, ſchtož nam njebi ničjo wadžicż mohlo abo ſchtož býchmy ſami wot ſo pſchewinyli; njeměny pač tež w horzocze tajkich spytowanjow struchli, małowerni, bojaſliwi bycz abo ſadwelowacż a w czežkich myſlach je ſa nje pſchetracomne džerzecż, dokež ſ tajkim malym dowěrjenjom ſo w bitwie njehodži neschto ſapocžecż. Duž:

Kedž bujče na spytowanja!

1. ſo je njebysheče w lohkomyſlnosći ſa pſchežnadne džerzeli a padnyli,
2. ſo je njebysheče w czežkich myſlach ſa njepſchetracomne džerzeli a ſadwelowali.

Knjeg Jeſu, daj ty ſczerpliwość,
Mój kſhijz mi pomhaj noſycż,
Wſchaf ty maſch ſa minje hnady doſcz,
Ja chzu eže ſa to proſycež;
Chzesč moje czelo poſkostacż,
Dha chył troſcht mojej duschi dacż,
So ſ tobū ſiwa budże. (Kherl. kn. 421, 10.)

1. Komuž ſo ſda, ſo ſteji, tón ſo hladaj, ſo nje padnje. Pſched hordoscu a lohkomyſlnoscu, ſotraž ſe spytowanjemi hrajka a jim dawa pſchezo bliże ſtupicž a

wokolo čłowiſkeje wutroby ſo ſlēhacż, chze Knjegowu japoſchtol Pawoł naž warnowacż. Pſchetož ſchtóž ſpytowanjam ſkładnoſcž dawa, abo ſchtóž ſo rad do strachoty podawa, tón w njej ſahinje. Kaž mjetel wokolo ſwězhy ſéta a pſchezo jej bliże pſchińdze, doniž ſo njeſpali, tač tež čłowiſek husto doſcz do ſpytowanjow ſo podawa ſi lohkej wutrobu, ſebi njepſhemyslo, ſak ſtraſchna tajka węz je. Sſamopaschnoſcž a nadutoſcž pač čłowiſeka ſlepeho czinitelj ſa tajke strachi a je ſa ſnadne džerzitej. Tajki čłowiſek ſebi rad myſli, ſo wſchaf wón w prawym wołomiku budże ſebi pomhacż wjedžicż a ſo žaneje tajkeje rady njetrjeba. Alle hdvž je wón možy a wabjenju hręcha pſchejara muſtajenj, tež ſe ſwojeje možy ſo wjazy napschecžiwig nje-móže. Duž komuž ſo ſda, ſo ſteji, tón ſo hladaj, ſo nje padnje. Duž tež napominanja ſvjateho piſma, ſotrež ſi jadriwymi, wótrymi ſłowami pſchede wſchém hręhom a ſawjedženjom warniuje, njeſju žane njetrène kħutne ſłowa, ale ſi hórkego naſhonienja na čłowiſtu wſate, dokež ſhvjate piſmo tu naħlu pſchikhilnoſcž čłowiſkeje wutroby ſi wſchemu ſakſanemu derje ſnaje, a my wſchitzy chyli ſebi je ſi wutrobje wſacż. Čłowiſka wutroba tež pola tych, kif dolho hizom ſu w kſchecžijanskim žiwjenju ſtali, husto doſcz ſpytowanja ſa pſchežnadne džerzi, na jich czežkoſcž njeledžbuje a njeje na nje pſchihotowana: Pětr, Knjegowu japoſchtol, běſche to ſa lohku węz džerzał, ſwojego Knjega w tej nožy, jačo bu wón pſcheradžen, wuſnacż a ſo na nim njepohórfchicż, ale jačo to ſpytowanje pſchińdze ſe ſwojimi czežkoſczemi, dha bu wón ſlaby a hórschesche

śo na nim a saprē jeho na najhōrsche waschnje. Duż ledźbujmę na spytowanja, so śo njesjebamę, je sa psche- śnadne dżerżo, abo

2. je sa pscheczeżke dżerżo. Žane khiba człowiske spytowanje njeje woż nadeschło, tak praji Pawoł swoim Korinthijskim, tak też je s wjetsha pola naż. S khibilem śo wschał nimale zyla czeža bědzenja na hłowu jeneho człowjeka kopi a jemu śo s zyłeje wutroby styška, jako njeby ju wjazy moł sniescž, ale też tam — tak mam y wericz — je spytowanje po naschich mozach poměrjene, hdyz je wschitke napinamy. Bóh tón Knes w njebjekach wschał je, kiz na swoje człowiske dżeczi ledźbuje a też spytowanja na nje dopuscheži; wón tehodla njedowoli, so naż spytowanje potrjechi, kotrež je pscheczeżke sa wschę nasche mozy. W tym runje wopokaſuje śo jeho wótzowska śwérnoſcž: Bóh je śwérny, kotryž waż njebudże psches wsche samoženje dacž spytowacž, ale budże cžinicž, so to spytowanje tak kónza dobudże, so wy jo sniescž móžecze. Hdyz nětko Bóh tón Knes na tebje, luby czitarjo, woprudże czežke spytowanje dopuscheži, abo džen wote dnja na tebje czežke brémjo kladže, dha widžischi, so ma wón k tebi to dowěrjenje, so móžeschi ty tule czežu sniescž. Kaf dyrbí cze to pohnuć, s wježelej a wérjazej wutrobu to na śo wsacž bjes morkotanja! Bóh te mozy snaje, kotrež w tebi wotpoczuja, a njebudże cze dacž psches twoje samoženje spytowacž. Duż my nježměmy w czežkich myßlach težazh wostacž a sadwelowacž, ale móžemny hishcze ſebi sa czeſcž pschizpicž, hdyz tón wodzér śweta tak czežke nam dowéri. Mójsaś śo delhi czaž komdzesche k faraonej hicž a israelske džeczi s kraja wotrocžkowſta pod wulkimi strachami wuwiescž, ale Bóh tón Knes běsche jeho k temu wuwolil a jeho mozy a dary derje snojesche, a dokelž Mójsaś pschewin śwoju bojasliwoſcž a swoje czežke myßle, bu wón żohnowaný wodzér israelskeho luda. Duż tež śo hladaj, so swoje czežnoscze sa njepschetrajomne, swoje cželne abo duchowne nusy sa njepschewinjomne njedžeržisch — ty by śo ſam ſjebał —, ale wobróń śo a pschewin je! Abo kajka ſchłoda by to była, hdyz by Bóh tón Knes czi był něſchto lepsche dowěril a ty by jemu s pucža ſchol w czežkich myßlach abo bojasliwoſcž śo najrjeñſcheho dobytka wſdał! Tačo blyſchežatý pschiklad sa ſczerpliwe dowěrjenje k Bohu w najhōrežich bědzenjach a czežkich domapytanjach nam w tychle dnjach pruska kralowa Luisa psched woczo- maj ſteji. Sańdżenu wutoru běsche 100 lét śo minylo, so je wona swojej woczi sandželjo k wěcznemu měrej ſaschlá. W najczežſich czažach a najhōrſhim ponízenju nascheho wótzneho kraja je wona śwój lud a naž wuczila, tak tež najczežſche spytowanja a tyſchnoscze nježměmy sa njepschetrajomne džeržecž a ſzanno sadwelowacž, ale tak mam y we wérje a lubosczi swoje poſlednje mozy ſhabacž a Bożej śwérnoſczi śo dowěricz. Tačo franzowske wójska němske kraje pschecžahowachu a mózny khežor Napoleon jedyn kraj po druhim na śo ſczahny, je wona jako jažna hwěſda w cžémnej nozy swojemu ludej do předka ſwěcžila psches nadobne a cžiste ſmyſlenje, dobrociwu wolu, ſmilne ſtutki, luboſez a woporniwoſcž sa wótzny kraj a cžiche a ſczerpliwe dowěrjenje k Bohu. Tehodla tež zyły lud s radoſczi na njej a jeje domom wižasche a ſpěwarjo ſu jeje pobožne a nadobne waschnje w ſpěwach wobspěwali. Wona pač je psches tutón pschiklad śwój lud wocžahnyła k ſnutſkownemu poſbehnenju a ſkónečnje jemu tež pucž pschihotowala k wužwobodzenju wot ſwonkownego wotrocž-

kowſta, hdyz tež wona ſama njeje wjazy džen wotſchaſenja franzowskeje kwaſle docžakała. Kralowski dom pač je wona wožiwila s luboſczi k dobrym pocžinkam a k wótznemu kraju a někotrežkuli rjane duchowne herbſtwo ſwojim ſynam a džowlam ſawostajila. Je wona tola tež maczter nascheho lubeho ſemréteho khežora Wylema I., kotryž je poſdžiſho ſwój kraj tak wulki ſezinił. Dzech kralowa Luisa naž wschitklich wuczi, ſwoje wukhowanie w ſurowych spytowanjach pola Bóha pytacž a śo jeho wótzowskej śwérnoſczi pobožne dowěricz; wožebje pač njech je wona tež ſa wschę nasche žony a kniežny wubjernje rjany pschiklad wschego dobreho a pschistojneho žónſkeho waschnja; wschę, wožebje žónſke pocžinki a cžucža běchu pola njeje na najrjeñſho wuwite. Wschem naſchim maczjerjam pač móže wona ſlužicž ſa dobrý pschiklad ſa natwarjenje ſnutſtowneho ſwójbneho ſiwenja a wocžehnjenja džeczi w bojosczi psched tym Knesom a tež w luboſczi k wótznemu kraju a k namrětemu dobremu wótzowskemu waschnju. — Ledźbujmę na wschę spytowanja ſwojego ſiwenja: ſu-ſi czežke, dha śo njeſajmę k ſadwelowanju pořasyč, ſdadža-ſi pač śo nam ſnadne, śo njeſajmę ſjebač!

Hamjen.

K. w K.

Nabožina w ſchuli.

(Pofracžowanje.)

Ssamo potom ſym ja ſa jenolětny kurſus, hdyz je pódla Lutheroveho katechisma hishcze jena druga wuczeńſka kniha ſawiedžena, dokelž katechismuſ tola pschezo podložk wostawa, na kotrymž ma ſo wuczeńſki plan ſestajecž a po kotrymž dyrbí ſo potom czaž roſdželicž. Ta ſym teho naſlada, ſo ſym ſa pola naſhonych wucžerjow na pschihloſowanje ſičžicž, hdyz prěnjej hłownej dželbje 4 měžazj, druhzej 4 měžazj, tseczej 2 měžazaj, ſchtwórtej a pjatej hromadže tež 2 měžazaj pschipoſaſam. S naletnymi, lěčnymi a naſhymſkimi proſdninami ſo naſdacžna njeruna poměra w tychle ſičžbach ſběha; tež je wopomnicž ſo protyčnyj datum naſawki njerubmjeſuje. Schtóž ſebi po naſjetowaných ſičžbach ſwój wucžbnyj plan ſestaja, ſměje 42 ſchulſkikh thdženjow ſi jich 84 katechismowych hodžinow, jemu k diſpoſiziſi ſtejazhch, něhdže taſle roſdželicž: Na

- I. hłownu dželbu pschińdu 24 hodžinow. (Na kóždu kaſeň 2 h. = 20 h., na ſawod a wobſankjenje a 2 h. = 4 h., je hrom. 24 h.);
- II. hłownu dželbu pschińdu 26 hodžinow. (Na ſawod 2 h., na kóždy artikel 8 h. = 24 h., je hrom. 26 h.);
- III. hłownu dželbu pschińdu 18 hodžinow. (Na kóždu proſtwu 2 h. = 14 h., na ſawod ſe ſpočatkom a wobſankjenje a 2 h. = 4 h., je hromadže 18 h.);
- IV. hłownu dželbu pschińdu 8 hodžinow. (Na kóždu tych 4 praschenjow 2 h. = 8 h.);
- V. hłownu dželbu pschińdu 8 hodžinow. (Na kóždu tych 4 praschenjow 2 h. = 8 h.).

Tajki porjad je nusny a dobrý, wožebje potom, hdyz wón niz jeno na papjerje ſteji, ale ſo tež w ſchuli namaka; tola něſchto je, ſchtož je hishcze wažniſche dyžli wón.

Dyrbí w roſwucžowanju prawe ſiwenje bycž, dha njeje jeno nusne, ſo je wuczter ſe ſwojej wutrobu w tej wěžy ſiwh, ale wón dyrbí tež bohatu a jažnu naſjedžitoſcž ſobu do džela pschijesč. Wón nježmě tehodla wusko ſe ſobu ſwízowaze ſtudium biblie, katechisma a zyrlwiſkeho kheřluſcha žadhy džen ležo wostajicž a dyrbí ſo nimo tuteho poſchitkowneho pschihotowanja ſa kóždu ſenotliwu hodžinu ſe wſchej ſtarobliwoſcžu hishcze wožebje pschihotowacž. So by ſebi tole dželo po něčim wolžiſ, wón derje

čini, hdž ſebi po wěſtých rubrikach ſriadowanu ſběrnu knihu (Collectantenheft) ſaloži, kotaž by na czołe (po waschnju měšaczych knihow) ſlědowaze napiſma měla: Katechism. leſzija, bibl. ſtawisna, zýrkiv. khěrluſh, zýrkiv. ſtawisna, ſwětna ſtawisna, pschi-rodopis, powschitk. pschiſpomnjeníki. — Wola kóždeje katechismoweje leſzije njebuža ſo wſchě rubriki wupjelnječ dawac̄; tež wuwedenje ſamo njeje ſluk někotrych trýdenjow, ale mnogich lēt, haj zýleho wucžerſkeho živjenja. —

Rubriki budža ſo lēto wot lēta bóle pjeſnic̄, tak ſo wucžbneje macžiſny pschezo wjazy bywa. S tým potom wucžer lohko do ſpytowanja pschiňdže, wjèle dawac̄, dokelž wjèle ma. A ſ tuteho wjèle ſbywa lohzy pschewjele. Džecži ſo pschi taſkim bohathm roſwucžowanju pschiſomnje ſabavjene ſacžuvaju a džakuja ſo wucžerzej ſe ſwojej napjatej ſedžbliwoſeſu, wabja jeho paſ runje ſ tým, w dotalnym waschnju poſracžowac̄. Tak dha ſo kursus do njepeſchiſprawneje dohōſcze cžehnje, abo — jeli ſo to ſtač njemóže, dokelž je twjerdže poſtajeny — w jenej hodžinje ſo wjazy pschedbjerje, hac̄ móža džecži woſknježic̄. Vědma wěricž je, ſak bjeſtaſtnje někotři wucžerjo w týmle naſtupanju ſlukuj! Ně, tak niz. Dobrý hospodař ſe ſwojeho poſkada bjerje; ale wón ſnjewudawa w kóždu hodžin zýly poſkad. Niz wſchitko, ſchtož te wſchelake rubriki ſa katechismuſ wopschijej, hodži ſo ſa wſchě džecži, abo tež ſa wſchitke hodžin. Jenoz jene ſa kóždu katechismowu leſziju twjerdže ſteji: biblijska ſtawisna. Ta nježmě poſrachowac̄, dokelž wona to w katechismje abſtraktnej date k naſornosczi pschinjeſe a ſ tým hakle prawje ſroshymlive čini, tež mózniſcho, dyžli abſtraktna wucžba, na wutrobu a wolu ſlukuje. Kaž ſo w 3. klasz katechismowa leſzija k biblijskej ſtawisnje pschiſanka, ſ njeje tak-ryez wuroſćuſe: tak wostawa historija we wſchěch ſlědowazych klaszach podložk katechismoweho roſwucžowanja. Najprjedy je ſe katechismej ſchpruch pschiſchoł, na to biblijska ſtawisna, ſkonečnje zýrkivniſki khěrluſh.

(Pſchichodnje dale.)

Pěſen kudého.

(Ludwig Uhland.)

Ja muž ſym, wulžy kuduſchli,
A kudžu ſamotny;
Chyži jeno hiſtce jedyn ras
Bycz prawje ſradowny.

We domje lubel' ſtarſcheju
Běch džecžo wjeſzela:
Něk jere horjo je mój džel,
Hdž ſow jej' pſchikywa.

Kecžecž widžu krafne ſahrody
A ſhywý bohathch;
Mój džel ſu proža, staroſče
Na puežach njeplödných.

Dha wſchaf ja ſ tajnej bohoſcžu
Sso džeržu k wjeſolym
A pscheju ſwoje „Pomhaj Bóh!“
Wſchém ſ hloſkom wutrobnym.

Mój Bóh džé njevoſtaji mje
Tež niz bjes wjeſzela:
Troſcht woſchewjazy ſa wſchón ſwět
Sso ſ njebla wuliwa.

Wſchaf w kóždej wjeſzhy Boži dom
Sso ſběha k njebeſham,

Hdžez byrgle klinča, ſnoſchuja
Sso chorne ſpěvh nam.

Tež ſlónčko, měšacžko, hwěſdy mi
Sso lubje ſybola,
A hdž na wjecžor pſchebiwa,
Sso k Bohu modlu ja.

A junu kóždom' dobremu
Bóh njebojo wotanknje,
Hdžez w bělej drasče poſhnu
Tež ja ſo k hoſčinje.

T.

Wulkowutrobna holza a ſkažený poſ.

Powjedańčko ſe ſawoſtajeſtwa Jana Wjèle.

S czežka by člowjeka naſchoł, kotaž by přeſ, ſo je poſ wužitny ſlužobník. Wěſo to ſolſhypſyčk měnjeny njeje, ſ kotařmž ſo ſemjanka pleńči bóle hac̄ khuda macž ſ džesčom, a kotařhož bóle na ſedžbu bjerje, hac̄ czeledž a džělawy lud. Ně, tajki pleńčený čuſk to měnjeny njeje; ně, ale člowjekam na wſchelke ſlužby poſrjebný poſ. Paſthý a woſebje wovcžer jeho trjeba, a hońtwjer hiſhce ſe ſlužby, hdž ma na rubježne ſwěrjata hicž. Tež rěſniž trjebachu jeho w předawſchich čaſzach k temu, ſo by jim k rěſu wježený ſſót do khwatka honil. A temu paſ nježmědža jeho wjazy bračz, ſ najmjeñſcha niz pola naſ. Pſhy na rěſny ſſót, woſebje na wbohe czeſata, ſchězuwac̄, je hrubý a ſurowý ſluk, na kotařž je kraloſki ſakon ſakasnju ſtaſil. S najwjetſcha paſ ſluži nam poſ, ſo dwory a domy ſtražuje, woſebje w paduſchnych nozach. Prawy poſ je wſchaf husto doſč ſa wachu ſlepſhi, hac̄ někotryžkuli najatý waſchtař, kž na ſtraži njeſedžbny ſpi kaž někajki pjeňk. Haj, wſchitkim je ſnate, poſ je nam jara wužitny ſlužobník.

Jeno jeneje wěžy mamý ſo pola pſa boječ. A to je ta móžnoſcž, ſo móže ſ najlepſchego pſa njeſbože wuńč, kotařhož runjecža na ſwěze njeje. Hlej, na pſy nimo měry ſla khorocž khotži, njech tež je to džakovano Bohu ſ porědka. Měnuižy ſ khwilemi ſo tu abo tam jedyn ſ nich ſlaſh a potom je wón wrótny a traſchny. A tajki ſlažený abo — kaž ſo tež praji — ſežekly poſ běhajo ſuža, niz jeno druhi domjazh ſſót, ale tež člowjekow ſamych. Wón ſkuža wſchón džiwi tež thch, kotařmž je dotal pſchezo dobrý a pſchikhileny był. A ſ tajkeho ſkužanja wuďri khorocž, kotaž je pſche wſchitke bědy a hubjenſtwa traſchna. Pſchetož člowjek ſo teho runjecža ſlaſh, hdž je něſhco thch jědovtch pěnow do raný pſchischlo. Wón zýle wodžiwi, a ſuža woſkolo ſo jako tón ſwrótnjeny poſ, • býrnje to ſwojich najlubſchich bylo: nana a macžer, bratra a ſotru. Božedla wostau jemu ſdala a hladaj ſo jeho ſurowych ſubow! Wón eže ſ nimi ſruba, a ſa malo čaſha ſo runje tak žaloznje ſlaſhſch, a bórſh torhnje eže wboheho ſmijercž, bjes teho, ſo by woſkoril a mohl ſwvjath ſakrament k ſbóžnemu ſemrježu doſtačz.

* * *

We ſwojim čaſhu bě pola Dobruſche pſchi rěž mlyn. Tón hžom dawno wjazy njeje. Ma jeho měſtne tam něk papjernik ſteji. Tu mějachu mlynkežy paduſchneho ſuda dla wulkeho rjecžaſneho pſa. Wěſo bě ta hěta wot khežnych duri daloko doſč, ſo njeſeli ſpochi na woboru běhač, hdž by ſchtó pſchischol, dokelž ſo mlětowý dla do mlyna wjèle khotži a jěſdži.

Tón poſ běſche jara ſedžbliwý ſtražnik a tehodla mlynkezom luby. To trjebała ſo jeno hdž w nozý malinka piſnycž, by wón pſchi zýlym mlynkezim klepoče njeſdrje harowac̄ počač. Ŝewak běſche paſ ſměrneho waschnja a njeby ſaſhežowky, by-li ſchtó ſnath do mlyna chyžl. Se wſchěmi mlynkez ſudžimi běſche wón

dobry, s jichého skúšobnej džotoku pat rodžesche bôle hacž se žanym
druhím. Ta činjescze najrjenščo s nim a mějescze sa njeho stajnje
pschitulne slovo, hdvž by do fortka píz̄y a sa nopač czerstweje
wody pschinjeſla. Tež hdvž by hdv na polo ſchla, by jemu dužy
wot ſwojich pomaskow fuſ ſhla. Mohli ſo potajkim džiwacž, ſo
by wón na nju wjeſeſky hľadal a ſo by kóždy ras, po waschnju
pschiwiſných pſow, s wopuschu miſal a mórfal, tak rucže hacž by
jemu na wocži pschisſla?

Něhdy pak šo ji hinaki sesdá, hacž běsche hewat hdý byl. Wón bě tak něfajki mutný a faž-bý-rječk frudný. Hdýž běsche jemu na wjecžor pšchinječla, wón w hěcže woſta a njehasche rodžicž ani wo dobré ſuſh faž hewat, ani wo cjerſtwu wodu. A hdýž bě na poſledku tola pomalku wuleč, mějeſche pſheměnjený napohlad. Wopusch mórkotacž ſabý, a tola bě hewat pſched džowku ſ mórkotom ſchla. Sa to jemu faž morwa wiſkasche a kónz jemu mjes ſadnýmaj nohomaj težesche. Hłowa pak ſo t ſemi thilesche, faž by jeho na nju něchtó dýrič. Džowžy bě teho ſkocžecža žel. „Wbohi ty lepsa! Schto džě to maſch? Schto tebi je? Čaſaj, ja tebi po mloko ſkocžu, hdýž wodý poleptacž njehasch.“

To běsche do ſměrkow bylo. Poſdžiſcho wjecžor mlynt ſa-
blyſcha, ſo poß ſ rjecžasom ſchcžerfajo po dworje běha. Duž na
džowku pocža: „Schto ſo to nježini, Hańča? Schto lawdan
ſ rjecžasom po zvlým dworje hanja? Wón je ſo wottorhnył.
Hinak to njeje. Poſkocž a pſchitwjerdž ieho ſaſh!“ — Wona bě
lědom ſe iſtwy a ſ khěžnymi durjemi won, dha ſo mlynt ſmjert-
neho ſaſſchifa ſtróži a phtny, ſaf ſo ſ wrěſchcžatym hloſom
„Gesuſho! Geſuſho!“ woła. Schto bě ſo ſtało? — Lawdan bě,
ſkocžiwschi na nju, ſo do njeje dał a ju žaſoſtnje ſtuſał.

Mlýnk do duri slečja a w runym ſkoku ſa nim tež mlýnſki, ſo chžyſchtaj pomhacž. Wona pak ſ zvleje ſchije wołasche: „Božedla budžtaj! Wón mje wjazh njeſnaje. Wón je ſo ſtaſhł a je mje ſkuſhał. Wón ſkuſha tež twaju! Mi njebudže najſferscho žaneje radu. Š wamaj pak rucže do kheže nuts. Ža budu ſama nad ſwrotnjenym ſwériſſom ſ knjeſom!” Tak wołajo a ſe pſom ſo dajo a bědujo wobeju do kheže ſehna a ſapražny ſa nimaj durje. To torhate ſkocžo ſe wſchěmi možami ſa rjecžas džeržo, ſwſecže jo ſe žerdži, dalscheho fuſanja fedžbu njemějo, a jo tak pſchitwjerdži, ſo njebě jemu móžno na nikoho ſleczicž. Nětk mlýnſki, ſhrabuňwſchi ſe ſcžený mlýnkowu tſělbu, do dwora ſkocži a tſěli, ſo ſo tón ſchłodní ſakhadžak wali. Džowka pak poſhwata ſe rězby, wumy ſej ranh a potom do ſtwojeje komorki dužy ſo Bohu porucži.

Mlynk běžesche na knježi dwór a naprošy knjesa, so tón
w ſtofu ſapſchahnyč ſa, so býchu ſ měſta cžim ſferje cžim lěpje
lěkarja měli. Po krótkim pohoncž ſ lěkarjom pſchihna. Ale tých
ranow bě telko, a wone býchu tak ſe, so nadžija ſpjerchny. Tón
ſfaženíſſi jěd ſo ſ mutrobje dožra a ſ mutrobj do moſhow horje.
Wboha džowka paſ ležesche ſ woprědka ſ měrom, ſo podawſchi do
Božeje wole.

— Hôdze je tón mužſti, tiž by tať khroble ſa druhich do ſtrachá ſchoł, kaž tuta khuda ſķužobna hołza? — Hôdze je tón mužſti, tiž by, hacžrunje ſam wot njeſboža ſajath, tola hiſchcze druhich tať pſched njeſbožom khował, kaž tale žónſta? Hôdze je žadny, tiž by, tať Bohu poddaty njeſforžo žadlatoſcz njeſt, fotruž džě ſawinowal njeje? —

To běsche pjetř wjecžor, hdyž ſo to njeſbože ſta. Brajachmý předh, ſo bě ta wobžarujomna czerpvjeſka ſ wopředka ſměrom. Ale poſdžiſcho w noz̄h ſahori ſo ji w ſtawach a moſhach žadlawa czeſnoſc̄. Mało wjazh wo ſebi wjedžo ta njeſbožowniza herjefac̄ pocža, ſo bu wſchém hroſno a ſtyſkno. Gſobota ſ ſhwilemi hiſcheže hórscheje ſtyſknosc̄e a czeſnosc̄e pſchiw jedže. — Czeji rót by ſa tajke traſchnoth ſłowow doſc̄ měl? Njedželu dachu mlyneſezh na ſemſchach

dobroproštenje ſa tu njeſbožomu činicž, a wjecžor ju Wumóžniſ ſ hubjenſtwa ſ ſebi do njebjieß wſa.

Se ſznano ſchtó, fiž chýl radý do drobna ſhonicz, kaſt wulzy-
wohídne bědy je ta wboha czećpjerka pſchětracz měla, předy hacz je
Wuměžnik po nju pſchischoł? Se ſznano něchtó, fiž žada ſkyschecz,
kaſt je prokyła: „Mi njehodzcze bliſſo, abo ja waſ ſkuſam. Ta
ſebi njemóžu pomhacz: mje wrótna móz czeri a nuczi, ſo dýrbju
fuſzacz!“ — Schtóžkuli ſebi to wſchitko nawjedzicz požada, temu
ſo po jeho woli njestań. Pſcheczo ſej tajſichle žaſoſczow pſched
woczi ſtajecz, fiž czećzwemu czlowjeku wutrobu ranja, jaſo by
jemu něchtó ſ nožom do njeje rěſał? — Džatuj ſo radſcho kóždý
Bohu, ſo ujetrjeba ani na ſebi ſamym tajſeje žaſoſcze wutracz,
ani ju nima na žanym ſobucžlowjefu ſobu pſcheczeřpicz! A
proſchmý miłeho Wótza wo ſylnu a khrobku, wo dobru a pobožnu
duſchu, ſajkuž je ta pſched ſwětom ſnadna ſkužobna džowka měla.
Tež proſchmý miłeho Wótza ſo by naſ wſchěch ſ runym njesbožom
pſchepuſcheczil. Haj, pſched tajſej žaſoſcze ſwarnuj naſ a wſchěch
druhich miłoscziwych Wóczez w njebju!

Wschelake s bliska a s daloka.

Sketliz. Psches wotendzenje knjesa duchownego Noweho, kotrejž
bu sa fararja do Brjasynja w Delnjeje Lužicy powołany, je ſo diako-
natſtwo w Sketlizach wuproſdnilo. Dokelž ſo nichtó wo duchowne
měſtno ſamolvič njeje, je evangeliko-lutherske konſistorſtwo knjesa
kandidatu duchownſta Waltera Mróſaka ſ Hrodžiſcheža ſa diako-
natſkeho vikara ſ pschihložowanjom follatora a zyrfwinſkeho psched-
ſtejicžerſta poſtajilo. Knjeg kandidat Mróſak doſta ſanđenu
njedželu duchownu ſwjecžiſnu a bu do ſwojeho noweho ſastojníſta
ſapokaſany. Duchownu ſwjecžiſnu wukonjesche po porucž-
noſczi konſistorialneje wyschnoſcze knjeg farař lic. theol. Rencž,
kotremuž II. farař Mróſak ſ Hrodžiſcheža a farař Wicžas ſ Moža-
cžiz ſ pomožy ſtejeschtaj. Knjeg farař Rencž mějeſche ſwjetženſku
rěčz na ſaložku 1. Kor. 4, 1—2: „Duchownego ſastojníſta 1. wulka-
móz, 2. ſwiaty nadawſ, 3. ſniutſkowna duscha. Po ſwjecžiſnie a
ſapokaſanju wuziwaſche ſapokaſany knjeg duchowny ſwiatu wjecžer
a džeržesche ſwoje naſtupne předowanje po Romſk. 1, 16:
„Gſlyſchče, w kajkej myſli čzu ja mi dowěrjene ſastojníſto ſa-
ſtawacž: 1. Schto ja psched wami wuſnawam; 2. cžeſho ſo ſa-
waſ nadžijam; 3. ſchto ſebi wot waſ wuproſham. W ſerbſkej
Božej ſlužbje mějeſche knjeg farař Wicžas wołtařnu Božu ſlužbu
a knjeg farař Mróſak ſ Hrodžiſcheža noweho knjesa duchownego
w ſerbſkej rěči pschedſtaji a po Goelu 2, 21 to dwoje pschedče wu-
praji: 1. ſo by wožada wjekale měška nad ſwojim nowym dusche-
paſtýrjom, a 2. ſo by tón radoſcz měš nad ſwojimi wožadnymi, na-
czož ſapokaſany ſwoje ſerbſke naſtupne předowanje džeržesche.
Pſchi ſapokaſanskej ſwjecžiſnie běſche ſo wožada w bohatej licžbje
ſeschla. Pſchitomna běſche tež knjeni follatorka ſe Salza a knjeg
woſrjeſny hejtman ſ Krauſhar ſ Buduſchina.

— Gwulskim wobżarowanjom śmy čitali, so je byt naszeho delnjołužiskeho wótcžinza Jordana w Popojzach, knjeg duchowny Jordan, kiž by hotowasche, duchowne sastojństwo w naszej Lüžizh pschijecž, w swojich młodostnych lětach nahle wumrjeł. Kaž by schimy, chžysche jeho knjeg follator Lucžanjskeje farby sa fararja do Lucža powołacž.

Porjedzenje: W thdženſchim cžiſle ma w 2. ſchcžepku 114. ſtronu mot horſa w 2. ržnčku w u rěcžowacž (město rošrěcžowacž), mot delſa w 17. ržnčku paſ ſdžělowanje (město ſdwělowanje) rěfacž.